

نگاه بیرون

عقب‌نشینی گام‌به‌گام آمریکا در منطقه

شلدون فیلگر

● شواهد زیادی وجود دارند که نشان می‌دهند دولت اوباما با ایران توافقی هسته‌ای را به امضا خواهد رساند که به تهران اجازه خواهد داد به کشوری در آستانه هسته‌ای‌شدن تبدیل شود. به‌نظر می‌رسد درحال حاضر تنها موضع موردنقاشه آن است که امتیازات موقتی به ایران داده می‌شود که درنتیجه آن، این کشور تا پس از پایان دوران ریاست‌جمهوری اوباما به کشوری با فناوری کامل هسته‌ای تبدیل نشود. زبان چرب و نرم مذاکرات «جان کری» و «محمدجواد ظریف»، نشانه‌ای از حرکت طرفین در این جهت است. این درحالی است که دوکشور در طول ۳۵سال گذشته در قطع روابط دیپلماتیک به‌سر می‌بردند، چراکه سفارت آمریکا در تهران اشغال شد و به‌مدت ۴۴روز دیپلمات‌های آمریکایی در سفارتخانه تنها گرفته شده بودند.

البته، باراک اوباما وعده داده بود به ایران اجازه نخواهد داد به سلاح هسته‌ای دست یابد... اجازه دهد تا تضمین رئیس‌جمهوری کنونی آمریکا در این‌باره که جنگ در عراق پایان‌یافته و آن کشور برای عقب‌نشینی نیروهای آمریکا امن‌شده را از بیاد نبریم. بگذارد فراموش نکنیم پرزیدنت اوباما بود که گفت داعشی‌ها چیزی نیستند جز گروهی شبیه یک «تیم ورزشی» در دانشگاه، یا آنکه وضعیت یمن را پیروزی استراتژیک آمریکا در مبارزه علیه تروریسم قلمداد کرده بود. باید بگویم یمن همان جایی است که اخبردا واشنگتن، به‌دلیل در دست‌گرفتن قدرت توسط جنگجویان حوثی نزدیک به ایران که شعارهای ضدآمریکایی سر می‌دهند، مجبور به تعطیل‌کردن سفارت‌خانه‌اش در آنجا شد. باراک اوباما اولین رئیس‌جمهوری آمریکا نیست که با کشوری مواجه‌شده که خواستار دستیابی به قابلیت‌های هسته‌ای است. در اوایل دهه ۹۰ میلادی، شواهدی وجود داشت که نشان می‌داد کره‌شمالی درحال پیشبرد برنامه هسته‌ای خود است. در آن زمان پرزیدنت کلینتون به مردم آمریکا وعده داد دولت کره‌شمالی هرگز اجازه نخواهد یافت به تسلیحات هسته‌ای دسترسی پیدا کند. در همان هنگام «جیمی کارتر»، رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا، به کمک کلینتون آمد. او به کره‌شمالی سفر و با رهبر آن کشور دیدار کرد و درنهایت دوطرف بر سر امضای چارچوب توافق ۱۹۹۴ با یکدیگر به توافق رسیدند. طبق آن توافق کره‌شمالی باید تلاش‌هایش برای توسعه برنامه تسلیحاتی هسته‌ای خود از طریق تولید پلوتونیوم را درمقابل کمک‌های اقتصادی از سوی دولت آمریکا متوقف می‌کرد.

باین‌حال، آن توافق شکست خورد چراکه پس از پایان دوره ریاست‌جمهوری کلینتون، دستگاه اطلاعاتی آمریکا متوجه شد کره‌شمالی به تعهدات خود عمل نکرده و به‌طور مخفیانه برنامه غنی‌سازی اورانیوم را توسعه داده و از این اقدام به‌عنوان بدیلی برای توسعه برنامه تسلیحاتی هسته‌ای خود استفاده کرده است. در سال ۲۰۰۶، کره‌شمالی نخستین آزمایش هسته‌ای خود را انجام داد. به‌نظر می‌رسد دولت اوباما نیز همان راه تعیین‌شده توسط کلینتون را درقبال ایران درپیش گرفته است.

رویکرد کنونی دولت اوباما و عدم‌سخت‌گیری او درقبال تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم ایران می‌تواند سبب پیشرفت بیشتر برنامه هسته‌ای ایران شود. ایران از این طریق می‌تواند برنامه ساخت موشک‌های دوربرد خود را نیز تقویت کند. درحال حاضر دولت اوباما درمقابل تقویت هژمونی ایران در خاورمیانه بی‌توجه است. اوباما توجه نمی‌کند که تهران درحال افزایش نفوذ خود در لبنان، از طریق گروه حزب‌الله در آن کشور، است. ایران همچنین در جریان بحران داخلی سوریه نقشی فعال داشته و از «بشار اسد»، رئیس‌جمهوری آن کشور، حمایت می‌کند و کمک‌های خود به آن کشور را متوقف نکرده است. همچنین حضور ایران در عراق و به‌قدرت‌رسیدن حوثی‌های موردحمایت ایران در یمن نیز از دیگر شواهدی هستند که افزایش قدرت ایران را نشان می‌دهند. این انفعال دولت اوباما درقبال ایران غیرقابل‌توجیه است و می‌تواند از نظر استراتژیک و اقتصادی تبعات وحشتناکی برای آمریکا داشته باشد. باین‌حال، به‌نظر می‌رسد پرزیدنت اوباما عزم خود را برای امضای توافقی هسته‌ای با ایران جزم کرده است.

شرق: روز گذشته جلسه سخنگوی وزارت‌خارجه ایران با سوالات متعددی در مورد شرایط پیش‌روی مذاکرات هسته‌ای مواجه بود. پاسخ این بود که «تا جزئیات کاملاً روشن نشود، هیچ‌گونه توافقی شکل نخواهد گرفت و ما در پایان دوره زمانی، یک‌توافق خواهیم داشت و آن تفاهم و چارچوب‌ها، همه تفاهم برای روش مذاکرات است.»مرضیه افخم در پاسخ به «شرق» در مورد دور آینده مذاکرات، خبرنگاران را به صبوری بیشتری دعوت کرد و گفت برنامه‌ریزی برای دیدارها در حال انجام است و در راس مذاکرات دوجانبه، مذاکرات میان ایران و آمریکا مطرح است و امیدواریم به‌زودی دور بعدی در این سطح برگزار شود. او در مورد تأکید رهبری درباره یک‌مرحله‌ای‌بودن مذاکرات نیز افزود: «آخر نوامبر، ایران ۵+۱ توافق کردند برنامه اقدام مشترک «توافقیانه ژنو تا پایان ژوئن تمدید شود و این تمدید، جدول مشخصی پیش‌روی مذاکره‌کنندگان قرار داد تا مذاکرات در این دوران انجام شود. مذاکره‌کننده‌ها یک‌تفاهم داخلی بین خود داشتند تا شیوه‌ای برای ادامه مذاکرات داشته باشند که هم جدول مذاکراتی و هم جدول موضوعی بحث‌ها را داشته باشند.»او ادامه داد: «مذاکره‌کنندگان برای اینکه بتوانند روی جزئیات بحث کنند، ابتدا نیازمند این هستند که یک‌تفاهم سیاسی داشته باشند. این تفاهم سیاسی برای برخی داشت به‌منزله توافق سیاسی شکل می‌گرفت، که یعنی توافق در یک‌مرحله و پندومود توافق، پایان زوئن. ما تأکید کردیم اینها همه تفاهم است و ما یک‌توافق را در مذاکرات خواهیم داشت. اینکه تیم‌های مذاکره‌کننده چه توافقی کنند که روش مذاکره را تعیین کنند و براساس آن روش اول یک‌تفاهم و چارچوبی داشته باشند و بعد به جزئیات برسند، در مذاکرات مشخص می‌شود.»وی درخصوص اعمال تحریم‌های بیشتر در کنگره آمریکا درصورت عدم‌حصول توافق نیز گفت: «درخصوص مسایل داخلی آمریکا، طرف آمریکایی خودش باید مدیریت کند.»

تا پایان ژوئن فرصت هست

افخم تأکید کرد «مذاکره‌کنندگان براساس برنامه اقدام مشترک تا پایان ژوئن برای دستیابی به توافق فرصت دارند. باین‌حال برای اعلام توافق باید مرحله‌به‌مرحله تفاهماتی صورت گیرد. یکی از بحث‌هایی که در وین در ماه نوامبر مطرح شد، این بود که تا پایان مارس یک‌تفاهم سیاسی شکل بگیرد که بتوانیم روی جزئیات صحبت کنیم. برخی محافل در داخل آمریکا، تفاهم در ماه‌مارس را به‌منزله توافق سیاسی تلقی کردند.»او تأکید کرد «تا همه جزئیات مشخص نشود، توافق جامع شکل نمی‌گیرد. ممکن است برخی طرف‌های مذاکره‌کننده روی شیوه کار، اولویت‌بندی، چینش و... نظراتی داشته باشند، اما ما جمهوری اسلامی ایران به‌ندبال یک‌توافق است و ما توافق دو مرحله‌ای را مردود اعلام کردیم. جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد ما یک‌مرحله توافق

تفاهم به جای توافق

سخنگوی وزارت خارجه: جزئیات روشن نشود توافق هسته‌ای شکل نمی‌گیرد

۴ ماهیگیر ترکمن عفوشدند

منابع خبری روزنامه «شرق» خبر دادند به مناسبت روز ملی پرچم ترکمنستان، تعدادی زندانی ایرانی از زندان‌های ترکمنستان آزاد شده‌اند. شنیده‌ها حاکی است در بین زندانیان آزادشده، چهارصدایی که آذرماه از سوی مقامات قضایی ترکمنستان، به چهارسال زندان محکوم شده بودند، نیز وجود دارند. پایگاه خبری استانی نیز به‌نقل از پدر یکی از چهار صدایی که آذرماه توسط دریابانی ترکمنستان دستگیر و دادگاهی شدند، از آزادشدن فرزندانشان به مناسبت روز ملی پرچم در ترکمنستان خبر داد. پدر این ماهیگیر گفته «از منبع ما در ترکمنستان خبر رسید که این چهارزندانی را به همراه شش زندانی دیگر، به عشق‌آباد برده و به سفارت ایران در ترکمنستان تحویل می‌دهند. ان‌شالله امروز به ایران باز می‌گردند.» روز گذشته نیز خبری مبنی بر آزادی ۱۰زندانی ایرانی از زندان‌های ترکمنستان منتشر شده‌بود. این چهار زندانی اواخر آذرماه، به علت تمام‌شدن بنزین و خاموش شدن قایق موتوری توسط جریان آب به سمت مرز آبی ترکمنستان کشیده شده بودند. گفته می‌شود هنوز ۲۵۰ زندانی در ترکمنستان وجود دارد. روز گذشته، افخم با اشاره به یازدهمین نشست کنسولی ایران و ترکمنستان که هفته گذشته برگزار شد، اضافه کرد: «همکاری‌های کنسولی مسایل مرزی و گمرکی از جمله موضوعات مطرح در این نشست بوده است و یکی از مسایلی که به‌طور مستمر درباره آن مقامات دوکشور صحبت می‌کنند وضعیت ایرانی‌ها در زندان‌های ترکمنستان است که سعی داریم به‌طور تدریجی زندانی‌های ایرانی را به کشور بازگردانیم. مقدمات تنظیم یک‌موافقتنامه برای تبادل مجرمان میان دوکشور در حال تنظیم است و امیدواریم هرچه سریع‌تر زمینه‌های امضای آن فراهم شود.»

خوایم داشت که تمام جزئیات در آن روشن باشد و ابهامی وجود نداشته باشد.«سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به اینکه چرا از واژه «سیاسی» در تفاهم استفاده می‌کنید؟ و اینکه قبلاً از واژه توافق سیاسی استفاده می‌شد و چرا الان از تفاهم سیاسی سخن می‌گویید؟ عنوان کرد: «نیاز است اراده سیاسی شکل بگیرد. برای اعلان هر توافقی، نیاز به تصمیم سیاسی است و این نه

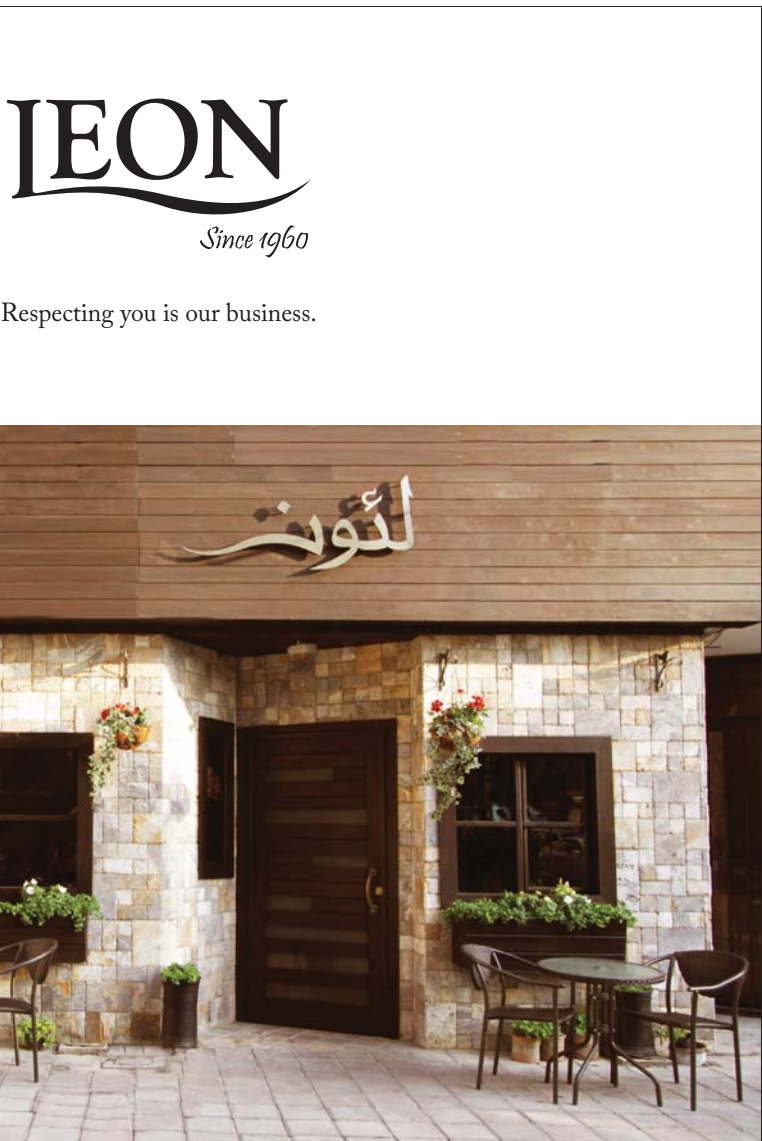
نیست و بین مذاکره‌کنندگان سیاسی، روشی برای مذاکره است که هیچ تعهد بین‌المللی براساس مقررات بین‌المللی ایجاد نمی‌کند. البته طرفین متعهد می‌شوند براساس آن تفاهم کار را ادامه دهند. باید از لحاظ حقوقی تفاوت تفاهم و توافق مورد توجه قرار گیرد.» افخم در پاسخ به اینکه اگر تفاهم سیاسی صورت گیرد، اعلام نخواهد شد تا بعداً توافق جامع حاصل شود؟ اضافه کرد: «در این مورد مذاکره‌کنندگان باید تصمیم بگیرند که در مذاکرات دو و چندجانبه و مجموعه ۵+۱ مورد توافق قرار می‌گیرد.»همچنین او در ادامه درباره درز اطلاعات و جزئیات مذاکرات ایران و گروه ۵+۱ از سوی آمریکایی‌ها در تعامل با رژیم صهیونیستی، گفت: «مذاکرات بین ایران و گروه ۵+۱ است و باید در همین محدوده باشد. سوءاستفاده هر طرف دیگری فراتر از ۵+۱ متأسفانه تاکنون وجود داشته و هر میزان اطلاعاتی که در اختیار برخی قرار گرفته است در جهت تخریب مذاکرات از آن استفاده کرده است. اینکه طرفین بر حفظ جزئیات و متن مذاکرات تأکید دارند برای حفاظت از اصل مذاکره است و اینکه افکار عمومی به خاطر اطلاعات غیرواقعی و هدفمند به انحراف کشیده شود.»

اقدام اتحادیه اروپا سیاسی است

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره واکنش وزارت خارجه به تحریم شرکت نفتکش ایران از سوی اتحادیه اروپا و انگلیس با بیان اینکه این اقدام را سیاسی و خلاف روند حسن نیت می‌دانیم، خاطرنشان کرد: «اقدام اتحادیه اروپا در تحریم مجدد برخی نهادهای شرکت‌های ایرانی با روند مذاکرات جاری هسته‌ای ناسازگار است. باعث تأسف است که احکام دادگاه‌های اتحادیه اروپا به‌طور جدی از سوی این اتحادیه مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد. ما انتظار داریم اتحادیه اروپا از اقداماتی که باعث کاهش اعتماد متقابل می‌شود پرهیز کند و به فضای جاری مذاکرات توجهی جدی داشته باشد.»

«آمیا» وارد مذاکره هسته‌ای نمی‌شود

افخم درباره درخواست وزارت خارجه آژانترین مبنی بر طرح موضوع آمیا در مذاکرات هسته‌ای از سوی آمریکا، گفت: «چارچوب مذاکرات هسته‌ای روشن است و صرفاً بحث هسته‌ای در این مذاکرات مطرح است و موضوعات دیگر مطرح نیست. در بحث آمیا موضوع کاملاً داللی است و ما هرگونه دخالت و حضور برخی کشورها در مسایل آژانترین را رد می‌کنیم. ایران این موضوع آمیا را مساله داخلی آژانترین می‌داند و ما مواضعمان را نسبت به این پرونده قبلاً اعلام و هرگونه اقدام تروریستی را محکوم کرده‌ایم.»همچنین افخم خبر داد که هفته آینده همایشی با محوریت اقتصاد مقاومتی با هماهنگی وزارت خارجه و کشور به میزبانی وزارت کشور برگزار می‌شود. این همایش با حضور روسای نمایندگی‌های ایران در کشورهای همسایه و استانداران گنشبه و دوشنبه هفته آینده برگزار می‌شود.

تجربه لحظات گرم و صمیمی

در شعبه نیاوران

نیاوران: خیابان دکتر باهنر (نیاوران)
قبل از دوراهی درازشایب

تلفن : ۰۲۲۷۷۴۴۰۰-۰۲۲۷۷۴۴۰۰

www.leon1960.com

دیپلماسی

روزنه

تقدیم استوارنامه نماینده ایران به بان کی‌مون

● شرق: غلامعلی خوشرو، نماینده جدید ایران در سازمان‌ملل به فاصله طی‌کردن چندخیابان بین دفتر نمایندگی ایران و ساختمان سازمان‌ملل، در طبقه ۳۷ این برج شیشه‌ای، استوارنامه خود را به دبیرکل تقدیم کرد. این استاد حوزه روابط بین‌الملل پیش از انتصاب به‌عنوان نماینده جدید ایران در سازمان‌ملل، سفیر ایران در سوئیس بوده. او به‌ندبال عدم رعایت قواعد میزبانی سازمان‌ملل توسط دولت ایالات‌متحده‌آمریکا، که منجر به ندادن ویزا به حمید ابوطالبی، نماینده پیشنهادی قبلی ایران شد، به این سمت انتخاب شد. درمدت حدود دوسالی که صدنلی نماینده دایم ایران در سازمان‌ملل خالی بود، غلامحسین دهقانی به‌عنوان سفیر و سرپرست دفتر نمایندگی، مسوولیت‌های نماینده دایم را نیز برعهده داشت. غلامعلی خوشرو پس از تقدیم استوارنامه خود به دبیرکل سازمان‌ملل متحد بر لزوم مبارزه جامع و جدی با تروریسم تأکید کرد و گفت: «اینکه برخی‌ها تروریست‌ها را هنگام همخوانی با اهداف سیاسی خود، حمایت و هر وقت آنها را نخواستند با آنها برخورد می‌کنند، رویکرد صحیحی نیست و بی‌نتیجه خواهد بود.»خوشرو با اشاره به دیدار خود با بان کی‌مون، دبیرکل سازمان‌ملل گفت: «دبیرکل سازمان‌ملل در این دیدار به نقش مهم جمهوری‌اسلامی ایران در عرصه‌های جهانی و منطقه‌ای اشاره و اعلام آمادگی کرد که همکاری‌های ایران و سازمان‌ملل در زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، توسعه‌ای و پیشبرد اهداف کلی این سازمان توسعه یابد.»سفیر ایران در سازمان‌ملل در مورد تروریسم موجود در منطقه گفت: «موضع جمهوری‌اسلامی ایران در مقابله با تروریسم موضعی اصولی است و ما تروریسم را به شکل اصولی محکوم می‌کنیم.»خوشرو افزود: «ما همچنین با کسانی که تروریست‌ها را برای استفاده‌های سیاسی به کار می‌گیرند و برای ایجاد ناامنی در کشورهای دیگر آنها را مورد استفاده قرار می‌دهند، مخالفیم. این امواج تروریستی که منطقه را فراگرفته، ثمره دخالت کشورهای است که می‌خواستند از تروریست‌ها بهره‌بردارای خاص کنند.»خوشرو بااشاره بهاینکه ما هیچ‌گاه در منطقه از افرای‌گری و تروریسم حمایت نکرده‌ایم، گفت: «ما همواره این خطر را به دیگران نیز گوشزد کرده‌ایم که شاهد این پیشنهاد سال گذشته رئیس‌جمهور در مجمع عمومی درباره مبارزه با افراطی‌گری و تروریسم بود.»